

CULTURAL PROPERTY

**Agreement Between the
UNITED STATES OF AMERICA
and BULGARIA**

Signed at Washington December 5, 2002

NOTE BY THE DEPARTMENT OF STATE

Pursuant to Public Law 89—497, approved July 8, 1966
(80 Stat. 271; 1 U.S.C. 113)—

“ . . .the Treaties and Other International Acts Series issued under the authority of the Secretary of State shall be competent evidence . . . of the treaties, international agreements other than treaties, and proclamations by the President of such treaties and international agreements other than treaties, as the case may be, therein contained, in all the courts of law and equity and of maritime jurisdiction, and in all the tribunals and public offices of the United States, and of the several States, without any further proof or authentication thereof.”

BULGARIA

Cultural Property

*Agreement signed at Washington December 5, 2002;
Entered into force November 30, 2009.*

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF
AMERICA
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF BULGARIA
ON
THE PROTECTION AND PRESERVATION
OF CERTAIN CULTURAL PROPERTIES

The Government of the United States of America and the Government of the Republic of Bulgaria (hereafter referred to as Parties) - -

Desirous of successful mutual cooperation in the fields of culture and cultural heritage of either state,

Convinced that such an agreement will contribute to the strengthening of numerous contacts between the two states,

Bearing in mind the respect due to fundamental human rights, and seeking to promote understanding, tolerance and friendship among all nations, racial and religious groups,

Convinced that each culture has a dignity and a value which must be respected and preserved, and that all cultures form part of the common heritage belonging to all mankind,

Desiring to enhance the protection of cultural heritage and provide access to the treasures of national and world culture without discrimination,

Considering that deterioration or disappearance of items of the cultural heritage constitutes a harmful impoverishment of the heritage of all the nations of the world,

Considering that the protection of cultural heritage can be effective only if organized both nationally and internationally among states working in close cooperation,

Considering the principles of the Helsinki Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe, and

Desirous of elaborating concrete steps in furtherance of the principles and purposes of the 1972 Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

Each Party will take appropriate steps to protect and preserve the cultural heritage of all national, religious, or ethnic groups (hereafter referred to as "groups") that reside or resided in its territory, including victims of genocide during the Second World War.

The term "cultural heritage" for the purposes of this Agreement means places of worship, sites of historical significance, monuments, cemeteries, and memorials to the dead, as well as archival and other authentic and documentary materials relating thereto.

ARTICLE 2

The Parties shall cooperate in identifying lists of appropriate items falling within the scope of Article 1, particularly those which are in danger of deterioration or destruction. Either Party may publish such lists.

ARTICLE 3

Each Party will ensure that there is no discrimination, in form or in fact, against the cultural heritage of any group referred to in Article 1 or against the nationals of the other Party in the scope and application of its laws and regulations concerning:

- (a) the protection and preservation of their cultural heritage;
- (b) the right to contribute to the protection and preservation of their cultural heritage; and
- (c) public access thereto.

ARTICLE 4

In cases where the group concerned, referred to in Article 1, is unable, on its own, to ensure adequate protection and preservation of its cultural heritage, each Party shall take special steps to ensure such protection and preservation of cultural heritage within its territory and shall invite the cooperation of the other Party and its nationals where assistance is required for this purpose.

ARTICLE 5

Properties of cultural heritage, referred to in Article 4, that are of special significance shall be designated in the lists of items of cultural heritage. Such lists shall be publicly announced and communicated to competent federal, state, and local authorities.

All properties of cultural heritage so designated shall be protected, preserved, and marked in the manner stipulated by valid legal internal regulations of either Party. Public access thereto shall be ensured.

Such lists of items of cultural heritage shall be designated by the Commission referred to in Article 6 hereof. The Commission may also designate properties for inclusion in the list at any time.

ARTICLE 6

A Joint Cultural Heritage Commission is hereby established to oversee the operations of the lists referred to in Articles 2 and 5, and to perform such other functions as are delegated to it by the Parties. Each Party shall appoint not more than three members to the Commission, who may be

assisted by alternates and advisers. Decisions of the Commission shall require the assent of all members. The Parties shall cooperate in supplying the Commission with access to the items of cultural heritage and information necessary for the execution of its responsibilities.

Each Party through its representative on the Joint Cultural Heritage Commission (JCHC) referred to in the first paragraph hereof may request that special arrangements, as appropriate, be worked out under the procedures of the JCHC to protect and preserve the cultural heritage in the territory of the other Party of groups not covered under Article 1, in cases where such cultural heritage is associated with the cultural heritage abroad of citizens of the requesting Party and is in need for any reason of protection and preservation. The other Party will consider steps, within the scope of its laws and regulations, to respond to the request.

The United States Commission for the Preservation of America's Heritage Abroad shall be the Executive Agent for implementing this Agreement on the American side. The Ministry of Culture of the Republic of Bulgaria shall be the Executive Agent for implementing this Agreement on the Bulgarian side. Either Party may, by diplomatic note to the other, change its Executive Agent.

ARTICLE 7

Nothing in this Agreement shall be construed to relieve either Party of its obligations under the 1972 Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage or any other agreement for the protection of cultural heritage.

ARTICLE 8

This Agreement shall be implemented in accordance with the laws and regulations of both countries and the availability of funds.

ARTICLE 9

Disputes concerning the interpretation or application of this Agreement shall be submitted to the Agents referred to in the third paragraph of Article 6.

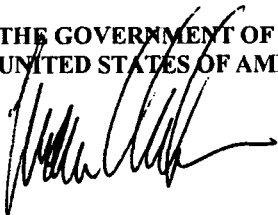
ARTICLE 10

This Agreement shall enter into force upon an exchange of notes by which the Parties inform each other about the fulfillment of their respective legal requirements for entry into force. It may be amended by mutual written agreement of the Parties.

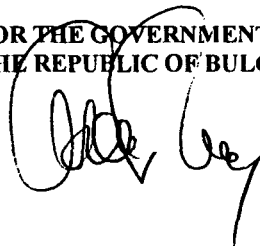
This Agreement shall remain in force until terminated by either Party giving written notice to the other Party through diplomatic channels of its intention to terminate this Agreement, which notice shall be effective six months from the date of delivery.

DONE at ...*Washington*...*D.C.*... this *5th* day of *December* 2002, in duplicate, in the English and Bulgarian languages, each text being equally authentic.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE UNITED STATES OF AMERICA:

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF BULGARIA:

СПОРАЗУМЕНИЕ
МЕЖДУ
ПРАВИТЕЛСТВОТО НА СЪЕДИНЕНИТЕ
АМЕРИКАНСКИ ЩАТИ
И
ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗА
ОПАЗВАНЕ И СЪХРАНЯВАНЕ
НА ОПРЕДЕЛЕНИ КУЛТУРНИ ПАМЕТНИЦИ

Правителството на Съединените американски щати и Правителството на Република България /наричани по-нататък Страни/ --

желаейки успешно взаимно сътрудничество в областта на културата и културното наследство на двете държави,

убедени, че такова споразумение ще допринесе за засилване на контактите между двете държави,

имайки предвид зачитането на основните човешки права и стремейки се да насърчат разбирателството, толерантността и приятелството между всички нации, расови и религиозни групи,

убедени, че всяка култура има свое достойнство и ценност, които трябва да се уважават и пазят, и че всички култури са част от общото наследство, принадлежащо на цялото човечество,

желаейки да се разшири опазването на културното наследство и да се предостави достъп до съкровищата на националната и световна култура без дискриминация,

считайки, че увреждането или заличаването на отделни паметници на културно наследство представлява тежка загуба за наследството на всички нации по света,

считайки, че опазването на културното наследство може да бъде ефективно само в рамките на тясно сътрудничество на двустранно и международно равнище,

отчитайки принципите на Заключителния акт от Хелзинската конференция за сигурност и сътрудничество в Европа, и

желаейки да се набележат конкретни мерки с цел по-нататъшно утвърждаване на принципите и целите на Конвенцията от 1972 г. за опазване на световното културно и природно наследство,

се договориха за следното:

ЧЛЕН 1

Всяка една от Страните трябва да предприема съответни мерки за опазване и съхраняване на културното наследство на всички народности, религиозни или етнически групи (наричани по-нататък "групи"), които живеят или са живели на територията ѝ, включително и жертвите на престъплението геноцид по време на Втората световна война.

Понятието "културно наследство" за целите на Споразумението означава места за богослужение, обекти от историческо значение, паметници, гробища и мемориали на загинали, както и архивни и други автентични и документални материали, свързани с тях.

ЧЛЕН 2

Страните си сътрудничат при изготвянето на идентификационни списъци на определени обекти, попадащи в приложното поле на член 1, особено тези които са застрашени от повреда и разрушаване. Всяка от страните може да публикува тези списъци.

ЧЛЕН 3

Всяка една от Страните гарантира, че няма дискриминация, формална или фактическа, по отношение на културното наследство на която и да е от групите по чл. 1 или по отношение на гражданите на другата страна в обсега и приложението на своите закони и разпоредби, отнасящи се до:

- а/ опазване и съхраняване на тяхното културно наследство;
- б/ правото на съдействие за опазването и съхраняването на тяхното културно наследство и
- в/ достъпа на обществеността до него.

ЧЛЕН 4

В случаите, в които съответната група, посочена в чл. 1, не може сама да осигури надлежно опазване и съхраняване на своето културно наследство, всяка една от Страните предприема специални мерки за осигуряване на нужното опазване и съхраняване на културното наследство на нейна територия и се обръща за сътрудничество към другата страна или към нейни граждани, когато е необходима помощ.

ЧЛЕН 5

Обектите на културно наследство, предмет на чл. 4, които имат особено значение, се определят в списъци с обекти на културното наследство. Тези списъци се обявяват публично и се предоставят на компетентните федерални, държавни и местни органи.

Обектите на културно наследство, определени по такъв начин, ще бъдат запазени, съхранени и обозначени по начина, определен в действащите вътрешни нормативни актове на всяка от Страните. Общественият достъп до него ще бъде осигурен.

Такива списъци с обекти на културно наследство се определят от Комисията по чл. 6. Комисията може също по всяко време да определи имущества за включване в списъка.

ЧЛЕН 6

Създава се Съвместна комисия по културното наследство, която наблюдава дейностите по приложението на списъците, посочени в член 2 и член 5, както и изпълнява други такива функции, делегирани от Страните. Всяка една от Страните определя не повече от трима членове на Комисията, които могат да бъдат подпомагани от заместници и съветници. Решенията на Комисията изискват съгласието на всички членове. Страните си сътрудничат при осигуряването на достъп на Комисията до обекти на културно наследство и до информация, необходима за изпълнение на техните задължения.

Всяка страна чрез представителя си в Съвместната комисия по културното наследство /СККН/, посочена в алинея 1, може да поиска да бъдат разработени подходящи специални мерки в съответствие с процедурите на СККН с цел опазване и съхранение на намиращо се на територията на другата Страна културно наследство на групи, които не влизат в обхвата на член 1, в случаите, в които такова културно наследство е свързано с културното наследство в чужбина на граждани на Страната-молител и е налице необходимост от опазване и съхранение. Другата страна взема под внимание мерки в рамките на обхвата на своите закони и наредби, в отговор на искането.

Комисията на Съединените щати за съхраняване на американското наследство зад граница е органът по изпълнение на това Споразумение от американска страна. Министерството на културата на Република България е органът по изпълнение на това Споразумение от българска страна. При промяна на органа по изпълнение, всяка от Страните може да уведоми по дипломатически път другата Страна за това.

ЧЛЕН 7

Нищо в това Споразумение няма да бъде тълкувано по начин, освобождаващ която и да е от Страните от изпълнение на нейните задължения по Конвенцията от 1972 за опазване на световното културно и природно наследство или на което и да е друго споразумение за опазване на културно наследство.

ЧЛЕН 8

Това Споразумение се изпълнява в съответствие със законите и наредбите на двете Страни, както и с наличните фондове.

ЧЛЕН 9

Споровете, свързани с тълкуването или прилагането на това Споразумение се отнасят до органите, посочени в алинея 3 на член 6.

ЧЛЕН 10

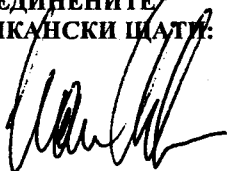
Това Споразумение влиза в сила от получаването на нотите, с които Страните се уведомяват взаимно, че са изпълнили правните си изисквания за влизането му в сила. То може да бъде изменяно чрез писмено споразумение между Страните.

ЧЛЕН 11

Това Споразумение остава в сила, докато една от Страните не уведоми другата Страна писмено по дипломатически път за намерението си да го прекрати. Действието на Споразумението се прекратява след изтичане на 6-месечен срок от датата на получаване на уведомлението.

Подписано във Washington DC, на 5th December 2002 г., в два еднообразни екземпляра, всеки от които на английски и български език, като и двата текста имат еднаква сила.

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО
НА СЪЕДИНЕНИТЕ
АМЕРИКАНСКИ ШТАТИ:

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО
НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ:

